

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

Wat betekent de Omgevingswet voor het spoor

Presentatie door Sylvia Koolmees

Clustercoördinator Omgevingseffecten Openbaar Vervoer
en Spoor IenW

14 september 2021

Huidige stelsel

- › Het voorkomen van nieuwe en de aanpak van bestaande hinder in de leefomgeving is ingewikkeld.
- › Dat komt deels door de verscheidenheid in de bronnen (zoals spoor, weg, luchtvaart).
- › Dit heeft tot resultaat dat er een verscheidenheid is aan wettelijke kaders.
- › Met elk hun eigen systematiek en daarmee ook verschillen tussen sectoren.
- › Centraal is vastgelegd welke normen voor bijvoorbeeld geluid en trillingen toegestaan zijn.

Wetten binnen huidige stelsel geluid en trillingen

- > Wet geluidhinder: regels voor geluid voor lokale en provinciale (spoor)wegen, voor woningbouw en gezoneerde industrieterreinen.
- > Wet milieubeheer: regels geluid voor rijksinfra (aanleg, monitoring en naleving) en de Europese verplichtingen van geluidsbelastingkaarten en actieplannen
- > Tracéwet: regels projecten rijksinfra (aanleg en reconstructie)
 - Beleidslijn trillingen spoor: regels trillingen bij nieuwe aanleg rijksinfra
- > Het Activiteitenbesluit: algemene milieuregels voor bedrijven (inrichtingen).
- > En daarnaast nog verschillende ruimtelijke wetgeving

- > Handreiking Nieuwbouw en spoortrillingen

Omgevingswet basis

- › De Omgevingswet is een bundeling van 26 wetten en regels over ruimtelijke ordening, wonen, infrastructuur, milieu, water en natuur.
 - Moet verheldering en efficiëntie bieden.
 - Een samenhangende benadering moet leiden tot een goede en duurzame fysieke leefomgeving.
- › Doel: Het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving.
 - Daarmee legt OW ook focus op “gezondheid” en een “fijne leefomgeving”.
- › Inwerkingtreding 1 juli 2022
 - Voorbereidingen zijn in volle gang, evenals het proefdraaien.

Omgevingswet inhoud

- › Algemene verbeteringen die worden nagestreefd:
 - Het gebruiksgemak verhogen
 - Integrale benadering stimuleren en balans
 - Meer bestuurlijke afwegingsruimte
 - Processen versnellen en verbeteren

- › Dit betekent best een cultuuromslag voor veel processen.

- › Belangrijke pijler is participatie.
 - Vroegtijdig samenwerken moet een beter en gedragen besluit opleveren.
 - Initiatiefnemer is verantwoordelijk voor dit proces.

Kerninstrumenten

- › 6 kerninstrumenten voor het benutten en beschermen van de leefomgeving:
 - de omgevingsvisie,
 - het programma,
 - decentrale regels,
 - algemene rijksregels,
 - de omgevingsvergunning en;
 - het projectbesluit.

Wat verandert er voor geluid irt spoor? (1)

- › Voor geluid geldt zoveel mogelijk een beleid neutrale overgang.
- › Over het WHO geluidadvies uit oktober 2018 is nog geen politiek besluit genomen in hoeverre dit tot verandering van beleid en regelgeving leidt. De onderzoeken hiervoor lopen nog.
- › Ruimtelijke besluiten:
 - Tracébesluit wordt projectbesluit
 - Bestemmingsplan en activiteitenbesluit wordt opgenomen in omgevingsplan
 - Omgevingsvergunning blijft zo heten
- › Geluidnormen:
 - Huidige normen zijn in de basis 1 op 1 overgenomen in Omgevingswet.
 - Het beoordelingskader (normenhuis) voor geluidgevoelige gebouwen is wel vereenvoudigd.

Wat verandert er voor geluid irt spoor? (2)

- › Europese verplichting voor het vijfjaarlijks maken van geluidbelastingskaarten en actieplannen geluid blijft onveranderd.
- › Geluidproductieplafonds hoofdspoorwegennet
 - Systematiek is overgenomen uit Wet milieubeheer
 - Wel wijziging in monitoring
 - Jaarlijks bepalen werkelijke geluidproductie afgelopen kalenderjaar
 - Nalevingsverslag eenmaal in de vijf jaar bij Actieplan geluid met ook prognose en maatregelen
 - Emplacementen komen onder gpp-systematiek

Wat verandert er voor geluid irt spoor? (3)

- › Gemeenten moeten geluidproductieplafonds invoeren voor industrieterreinen met een geluidzone (omgevingsplan). Daarmee zal ook getoetst gaan worden aan het jaargemiddelde geluidbelasting.
- › Gemeenten moeten de geluidemissie van hun eigen wegen en lokale spoorwegen in kaart gaan brengen (uiterlijk 1 juli 2023), inclusief 5 jaarlijkse monitoring.
- › Gemeente krijgt veel meer ruimte om zelf te bepalen welke geluidnormen gelden voor bedrijfsmatige activiteiten.
 - De meeste direct werkende regels uit het Activiteitenbesluit voor geluid komen te vervallen binnen de Omgevingswet en moeten opgenomen worden in het omgevingsplan. Ook de geluidregels uit het APV zullen moeten worden geïntegreerd in het omgevingsplan.

Wat verandert er voor trillingen irt spoor

- › Beleidslijn trillingen spoor wordt aangepast zodat deze verwijst naar de projectbesluiten ipv tracébesluiten.
- › Gemeenten kunnen in omgevingsplan eisen opnemen voor trillingen irt nieuwbouw en activiteiten
 - Handreiking Nieuwbouw en Spoortrillingen

Beleidsintensivering trillingen

- › Voor trillingen gelden nog geen algemene normen en afwegingskader. Zeker waar het gaat om bestaande situaties.
- › Wij beseffen ons dat omwonenden van het spoor trillingen kunnen ervaren en dit tot hinder of overlast kan leiden.
- › Sinds 2018 zijn verschillende onderzoeken gestart om te kunnen komen tot trillingsbeleid en/ of regelgeving, zoals:
 - Belevingsonderzoek - RIVM
 - Innovatieagenda spoortrillingen – ProRail
 - Joint Fact Finding (afstemmen en verzamelen van vragen en feiten met vertegenwoordiging van stakeholders)
 - Handreiking Nieuwbouw en spoortrillingen
 - Uniform Rekenmodel Spoortrillingen
- › Het zoeken naar een oplossing voor trillingshinder is een langdurig traject, dat helaas ook niet altijd tot het gewenste effect leidt. Maar we blijven ons inzetten om tot oplossingen te komen.

Inspraak en invloed momenten op geluid- en trillingsbeleid hoofdspoorwegennet

- › Geluid: Vijfjaarlijks actieplan geluid hoofdspoorwegen
 - Het ontwerpactieplan wordt gepubliceerd zodat een ieder hier vragen over kan stellen of input kan geven middels zienswijzen.
 - Volgende moment is in 2024.
 - Deze input kan ook ons helpen om een beter geluidbeleid voor de komende vijf jaar te maken.

- › Trillingen: Hoe wilt u betrokken en geïnformeerd worden binnen het hele proces om te komen tot beleid voor trillingen?

Nog enkele nuttige websites

- › Website overheid: www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- › Omgevingswetplein ProRail en Rijkswaterstaat: www.omgevingswetpleinrijkswaterstaatenprorail.nl
- › Rijksoverheid: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet>
- › Informatiepunt Leefomgeving: <https://iplo.nl/regelgeving/stelsel-omgevingswet/>